

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty soronként 5 krajával számítottatnak.

Jubileum.

Debreczen, junius 27.

Holnap üli meg 50 éves fennállásának emlékét a Debreczeni Első Takarékpénztár, városunknak, sőt mondhatjuk vidékünknek e leghatalmasabb, oszlopos, régi pénzügyintézete. Jelentékeny mult egy vállalat életében; még jelentékenyebb, ha nem feledjük a viharokat, melyek fennállása alatt végig vonultak felette.

Édes büszkeség dagasztja azok kebelét, kik egykoru zsenge alkotásuk mai fejlettségét megérheték; felemelő a nemes buzgólkodás, az önzetlen, szorgalmas munka ez ötven éves eredménye: szemben a közeli mult rövid életü alapítáisaival, a melyből a leglelkismeretlenebb módon kifosztott részvényesek támadják meg elspekulált ezreikért a többé-kevésbé szabadalmazott gründereket.

Vidéki intézeteink nagyon sok szemrehányásnak vannak kitéve; vádolják őket nyereszkeséssel, uzsorával, kezelésük hiányosságával; nem hiányzik időnkint a köz-

gazdasági szaksajtó organumaiban annak nyilvánítása sem, hogy a pénzügyintézetek és speciell a takarékpénztárak üzletkörüket, betéteinek elhelyezését törvényhozási uton akarja szabályozni; különösebben pedig vádolják vidéki intézeteinket a gazdasági hitelérdekek elhanyagolásáért s kívánta e téren a reformokat legközelebb a gazdasági kongresszus hitelügyi szakosztálya.

A nélkül hogy számszerűleg hivatkoznánk, mennyivel inkább szolgálják különösebben vidéki intézeteink százmilliókra menő jelzőlogkölesőneikkel a gazdasági érdekeket, mint a kereskedelmi és ipar hiteligenyeit: legnagyobb elismeréssel kell adóznunk jubiláns takarékpénztárunknak, mely a földmívelési érdekeknek folytonos szem előtt tartásával e tekintetben mindig hivatásának magaslatán állott és legutóbbi tevékenységével, a záloglevél kibocsátási üzletkörnek felvételének is ezéltudatosan a földmívelési érdekeket szolgálja.

Megengedjük, hogy ott, — a hol akár a nyereszkesedési hajlam tulengése: közönségesen osztalékavadászat, akár kétségbeesett üzletek kultusa eltéríti hivatásától a vidéki intézetet, — hogy ott méltó

a szemrehányás; maga az intézmény mindenütt jelentőségteljes szolgálatot tesz közgazdasági életünknek s egészséges vidéki intézetek nélkül távolról sem értük volna el azt a gazdasági fejlettséget, a mit az újjászületett Magyarország felmutat.

Nagy bajunk az, mint erre nézve a gazda-kongresszus maga is beismerésben van, hogy gazdasági szak-képzettséggel bíró egyéneink pénz és hitelügyi dolgokban az iskolából keveset visznek az életbe, nem tudnak maguknak tanácsot adni épp ezen legfontosabb anyagi érdekükbe vágó dolgokban; így természetesen kevés bennük az ügyszeretet is ilyen kérdések iránt s még kevesebb a vállalkozás új alapításokra, a mire pedig, különösen a szövetkezetekre, még mindig nagy szükség van.

A jubiláns takarékpénztár, ambitiózus dilettánsok éveken át mindentől óvott zsenge alkotása: ma hatalmas erőteljes intézet: mindenha megmaradt takarékpénztárnak; elveiben szigoru, irányzatában tényileg humanistikus; megkedveltette a debreczeni polgárral a takarékoskosságot, szolgálatára állott, ha gazdasági tevékenysége folytatásánál szüksége volt reá; jelentékeny tőkái-

T Á R G Z A.

Kiállítási apróságok.

Összeszedegette: Cassius,

(Eljegyzés az iparesarnokban, az automata gépről valami, a féltékeny némbér, a pákász molnár, a pórul járt gigerli, egy tolakodó gimpli; a boldog horgász, apró pénzzel kifizetett világfi, az ősbudavári csacsik.)

Kedves Szerkesztő Ur!

A diszfelvonulásból, a kiállítás szépségeiről, gazdagságairól sokat irtak már a lapok, én tehát ezek ismétlésével nem untatom az olvasó közönséget, hanem írok egyébről; azokról az apróságokról, melyeket a kiállítás megtekintése alkalmával észleltem, láttam.

Tessék csak ide hallgatni!

Az iparesarnokokban egy ékszerkirakat előtt három tagból álló kis társaság nézte a kiállított tárgyakat. Egy szép szőke hölgy, egy javakorbelti tisztos urnó — a mama — és egy csinos külsejű fiatal ember.

A Mutter egy mellüt kért a kirakat tulajdonosától, a leányka a gyűrűket nézegette, próbálgatta. A csinos Adónis segédkezett a lánykának.

Egyszerre élesen felszisszent a szőke szépség. Az ifju által balkezének negyedik ujjára huzott karikagyűrűt nem bírta visszahuzni.

A mama, az ifju, az ötvös is sorba próbálgatták a mütét közben megduzzadt ujjacskáról a gyűrűt lehuzni, de bizony az nem sikerült. A leányka e közben mindegyre izgatottabb lett. Az ötvös már a reszelőhöz akart nyulni, a midőn a fiatal ember kalapját levéve e szavakkal fordult a mamához:

— Édes néni! ne vétesse le Mariska ujjáról azt a karikagyűrűt, a sors akarta így, maradjon az a kedves kezén, Mariskát én régen szere...

— No, no, Béla! ne oly hirtelen, ehhez még nekem is van szavam, Károly bátyád is bele szól a dologba — szakította félbe a fiatal ember mondókáját a mama, miközben az iruló-piruló leányka, gyűrűs ujját szorongatva, a kirakat tulsó oldalára szökött.

Pár percz múlva Béla ur karjára fűzve a leánykát, a mamához vezette.

— És a gyűrűvel mit teszünk, Mariskám!? kérdezte leányát a mama.

— Végy egy másikat Bélának, jó anyám! válaszolt a rózsaszinbe pirult leányka s odasimult az ifjuhoz.

A mama megvette a másik gyűrűt is.

— És a mellüt nem parancsolja nagyságod!? kérdezte az ötvös alázatosan.

— Visszajövök még érte, ugy látom! sok egyébre lesz még szükségünk, válaszolt az urnó s köszöntve a mosolgó ékszerészt, távoztak.

* * *

A történelmi csarnok előtti átjáró hid mellett két automata gép van felállítva. Ezeknek egyike két krajczár bedobása mellett édességet vet ki kebléből, a másika pedig szerencse kívánatokat, jóvendőléseket osztogat nyomtatott czéduláscákon.

— Mi a tatár lehet ez!? szól az utóbbi előtt megállva egy élteőbb ur, fiatalabb társához.

— Ördögös masina ez bátyám! válaszolt a kérdezt. Próbálja meg csak! dobjon bele két rézkrajczárt, mit jóvendől bátyámnak?

— Megteszem! de ne szólj a feleségemnek — folytatta az előbbi.

Az öreg ur bele dobja a réznyiláson a két krajczárt s egy czédulácska hull lábaihoz.

A czédulán ez állott nyomtatásban:

„Jól vigyázzon az magára

Kinek ifju élte párja;

Mert, amíg a gazda fárad

Hej! kerülgetik a házat,

A pillangók, here méhek,

S hogy mivel él soh' se kérdjed.“

Az öreg ur fagyos tekintetet vetett társára. Sarkon fordult s a hidfőnél hagyta czimboráját, mint Szent Pál az oláhokat... a kapufélfánál.

A közelebbi gyorsvonattal haza utazott a feleségébe.

* * *

vel időnkint elért nyerevényeiből tizezreket áldozott a jótékony oltárára s bőkezűségének áldását kiterjeszti a szükölködőkre és a kulturális intézményekre egyaránt; jubileumát 50000 koronás alapítványokkal örökíti meg s multjához méltó koronát tesz ezzel a megfutott 50 évre.

Multjából vett tapasztalatokkal gazdagodottan és a változott viszonyok követelményeihez alkalmazkodva folytassa nagyfontosságú működését a takarékpénztár és legyen hathatós munkása gazdasági átalakulásunk reá várakozó nagy jelentőségű művének.

— **Belföldi hírek.** (A pusztaszeri ünnepek.) Ma teszik le Pusztaszeren, a honfoglaló ősök első nemzetgyűlése helyén az országos költségen emelendő millenniumi emlékoszlop talapzatát. A kormányt Darányi földművelésügyi miniszter képviseli. — (Szeremmegyeiek a kiállításon.) Szeremmegyéből Cseh Ervin főispán vezetése alatt tegnap 1800 látogató érkezett az országos kiállításra, a vármegye színe-jára: valami nyolczvan megyei köztörvényhatósági tag, sok tartományi képviselő, ezek között több magyar képviselőházi tag is, mintegy ötven római katolikus, görög-keleti és protestáns pap, kétszáz tanító és tanítónő, háromszáz kisiparos, kereskedő és legnagyobb részben teljesen független földmives, nyelvre nézve horvátok és szerbek. A tanítók, papok, tanítónők magyarul is tudnak, sőt a földmivesek között is sokan vannak, a kik magyarul beszélnek. Egyik-másik, ha az ember németül szólította meg, ha tört magyarsággal is, de egész büszkén vágott vissza:

— Beszéljünk magyarul!

— **Külföldi hírek.** (Nikata — Belgrádban.) A montenegrói fejedelem Budapesten keresztül Sándor szerb király látogatására Belgrádba utazott. — (Angol csapatok Kréta szigetén.) Egy berlini lap

értesítése szerint angol hadihajók érkeztek Kréta szigetéhez és ezekről nagyobb számu csapatok szállottak partra. Ez a tény, mely Angliának önálló akciója mellett bizonyít, Konstantinápolyban óriási izgatottságot keltett. — (Elmaradt szláv kongresszus.) Biztos forrásból hírlik, hogy a Nisni-Novgorodban a kiállítás ideje alatt tervezett szláv kongresszus, elháríthatlan akadályok következtében elmaradt és így a világ minden részéből jelentkezett panszláv elemeknek nem lesz alkalmuk hazájuk kárára dolgozni.

Egy minta pénztintézet.

— A Debreczeni Első Takarékpénztár. —

Június 27.

Nagy és virágzó pénztintézet, a Debreczeni Első Takarékpénztár ünneplő holnap ötven éves fennállását. Oly intézmény, amely Magyarország újjáalkotója Széchenyi István gróf áldásos működésének hatása alatt létesült, ugyanazon esztendőben, amidőn a nagy reformok vezére a debreczeni kollegium anyakönyvtárának emlékkönyvébe ezeket a sorokat írta be: *Magyarország rosszul volt, meglehetősen van, jobban lesz.*

És ez a takarékpénztár, amelyet Debreczen akkori közéletének legkiválóbb férfiai alapítottak, (Zalay, Karap, Komlóssy, Csanak, Telegdi, Budaházy, Sárváry, Simonffy, Kardos, Péczely, Dragota, Kis Orbán, Csáthy, Sály, Bészler, Kaffka stb.) fontos tényezője lett maga is annak, hogy a nagy egész egyik, nevezetes alkotórésze, és Debreczenre nézve is beteljesedjék Széchenyi látónoki szava: *jobban lesz.*

Gazdasági életünk fellendülésében, anyagi boldogulásunk elősegítésében sok és nagy érdem illeti meg ezt a pénztintézetet, amely míg egyfelől elsőnek szervezkedett arra, hogy *méhkasa* legyen a debreczeni polgárság szorgalmas takarékoságának, másfelől mindenkor a lehető legkedvezőbb feltételek mellett igyekezett könnyen hozzáférhető forrásul szolgálni Debreczen és a vidék kereskedő, iparos és gazdaközönsége hitelének, amelyet ez részint megszorult helyzetében, részint

gyümölcsözőnek ígérkező vállalkozásokra, befektetésekre akart igénybe venni.

Sohasem egyedül a részvényesek hasznát nézte; hanem a köznek is javára akart szolgálni. Ez a cél lebegett mindig előtte. Igazi jó és hasznos pénztintézet, *jótékonyági* társulás akart lenni, az is maradt félszáz esztendőn keresztül. A szegényebb és kisebb betevőknek nagyobb kamatot fizetett; valamint az emberbaráti és kulturális célokat szolgáló betett tőkét is egy %-kal mindig magasabban kamatoztatta, mint a magánosok pénzeit. Pedig sokszor az ilyen tőkék negyed részét is tették az összes betét állományának. — A jótékonyágot is 1856 óta kisebb-nagyobb adományokkal és alapítványokkal hathatósan, bőkezűen gyakorolja. — Az intézet évkönyvei számos példát tartalmaznak arra nézve is, hogy fizetni nem tudó adósaival szemben mily előzeny jóakarattal járt el. Midőn követeléseit biztosítására a lekötött vagyon elárverezésén kívül más mód nem kínálkozott, megvette maga a pénztintézet és azután kedvező fizetési feltételek mellett visszabocsátotta az adós tulajdonába.

Vezetését mindig ugyanazon bötes mérséklet, óvatosság, körültekintés és becsületesség jellemzi, amely az alapítóknak is tulajdona volt. — Ebben rejlik felvirágzásának összes feltétele. Ennek köszönheti, hogy az általános gazdasági helyzet legválságosabb körülményei között is 1849-ben, 1873-ban, nemesak hogy szilárdul megállott, de nagy veszteségek sem érték. Ennek eredménye volt, hogy minden eshetőséggel szemben készenlétben állott. Mikor a legnagyobb veszteség sújtotta egy 66000 frtos per elvesztése, azt is könnyen észrevétlenül elviselte, mert a vezetők előre külön alapot teremtettek a fedezetre.

Általában a tartalékalapok létesítése és gyarapítása kezdettől fogva egyik legfőbb gondját képezte az igazgatóságnak. És ez az előrelátás tette lehetővé, hogy az alaptőkét 1889-ig új kibocsátások nélkül 15 ezer frtról 240,000 frtra emelhesse.

Az üzérkedés korlátlanul csapongó szenvedélye sohasem ragadta el a vezetőket. — Főelv volt az igazgatóságnál: mindent a maga idejében és ha semmi

A bosnyák pavillon háta megett levő kisebb épület emeletén van a bosnyák hárem, melyben a viaszból készült alakok nemzeti viseletű ruhákba vannak öltöztetve.

Egy ilyen alakcsoport előtt egy alföldi házaspár állott. Az apjoknak igen viszkethetett ujjá hegye, mert sehogy sem bírta megállani, hogy a viaszból készült bosnyák menyecskék állát meg ne czirógassa.

— Apjok! — förmedt fel az oldalborda, ki nem volt tisztában magában azzal, valjon viaszbabok, vagy eleven lények állanak előtte — ne igen czirógassa azokat a menyecskéket, mert igyók (mindjárt) a kezé fejére koppintok ezzel az ambrellával (esernyő).

— De lelkelem anyjokom! dadogta a férj, hiszen ezek csak figurák.

— Figura ide, figura oda! az nekem mindegy! — peregte tovább a némbér — és e közben csipőjére rakta naptól égett gömbölyű kezét. „Asszondom! hozzá ne merjen még egyszer nyulni azokhoz a mihasznákhoz, mert... s ugy villogott az a két haragos szempár a felduzzadt homlokiv alatt.

Az apjok — a jelenlevők hahotájától kísérve — a másik szobába szontyolodott.

A némbér nagyot lélekzett győzelmén s követte élete párját.

* * *

A malomipar csarnokában egy molnármester vizsgálta fontoskodó arccal a kiállított terményeket, különösen pedig a liszteket. Tilalom daczára egyik-másik tartályba belemarkolt jó kegyelme s kóstolgatta a lisztmustrákat.

Feje esővágatásáról láttam, hogy már előre keserűnek jelezte azt a produktumot, a melyből éppen egy maradékkal próbakóstolót szedett ki.

Megjárta. A felette lengő zászló rudjával együtt karjára esett, melynek szövege nyakára tekeredett.

Mikor a háromszínű szövet alól kikerült, ugy nézett ki, mintha bemeszelték volna. Ide-oda kapkodott kezével, kereste pruszlikjában a zsebkendőt, hogy megtörülje vele arcát, szeméit, melyre rátapadt a fehér por, melynek egy része szájjába, orrába szállott; de bizony a zsebkendőt nem találta sehoh. Utóvégre is a zászló szövetébe törülközött meg.

Mikor sarkon fordult, nagyot tüsszentett. A közönség soraiból valaki oda kiáltotta: „prosit!”

Az atyafi mérges tekintetet vetve a közönségre... elsomfordált.

* * *

A tejszarnokban egy sárga czippellős, neki pirult szőke gigerli settenkedett a pinczérnök körül. Az egyiket, kinek szép bogárszeme volt, s a ki éppen egy pohár tejszint vitt asztala vendégének — palam publice átölelte.

A leány szándékosan-e, vagy véletlenül, nyakon öntötte a tejszinnel a barázda billegőt.

A ficsur olyan lett, mint a fancesali feszület.

Volt nevetés, kacaj elég, míg a pórul járt Adonis megtörülközött. A pinczérnök folyton ingerkedtek vele.

* * *

Az iparszarnokban egy lányka a szalmaipar-kiállítás előtt megállva, legezöt kért magának.

— Minek az kegyednek szépem!? szolt közbe egy oda tévedt monoklis fővárosi gimpli.

— Az ilyen féle dongókat, mint ön, elkergetni, — volt rá a sebtiben adott válasz.

A gimpli felpirult arccal odébb állt. Megkapta a magáét, elmehetett vele.

* * *

Az őshalászat kunyhójában egy szép özvegy nézegette a halászati czikkeket, kinek e közben kalapja sokszor közel ért a felette lefüggő tárgyakhoz.

Egy tisztas arcú öreg ur s egy élénk tekintetű, daliás termetű férfi kísérté.

Az ifjabb egyszer-másszor figyelmeztette az öreg urat, kérné fel leányát, ne hajoljon olyan közel a tárgyakhoz, mert előbb-utóbb horogra akad a csipkés kalapja.

— Honám — szoltott a szép asszony-

kockázat nem fenyeget. De azért soha sem zárkózott el közhasznának mutakozó helyi alapításokban való részvételtől és mindig igyekezett előmozdítani az egészségeseknek látszó vállalkozásokat. — Két nagy bérház építésével pedig városunk szépítésében is hathatósan közremunkált.

Valóban félszáz éves működését találoan példázza a magvető gazda, melynek képét jelvényül választotta.

Ezt és a fentebb általánosságban adott jellemzést hadd világosítsa meg néhány számbeli adat, melyeket a Szücs Mihály által írott monografiából veszünk át.

Hogy általános üzleti forgalma mily mérvet öltött, mutatja az, hogy 50 év alatt bevételeinek összege 269.104,251 frtot, kiadásai pedig 268.978,102 frtot tettek ki. Vagyonát 187 — szeresen emelte, az első évi 48576 frt 19 krról az 1895 évi 9.074,198 frt 09 krra. Alaptőkéből 1846-ban tényleg 15000 frt volt lefizetve. Ezt időközben emelkedésekkel a mai napig 600000 frtra egészítette ki. A betétek álladéka 1846. végén 33174 frtra ment. Rohamosabb emelkedés 1856-tól kezdve mutatkozik. 1867-ben meghaladta az egy milliót, 1878-ban tul járt a két milliót, 1895. végén közel áll a hétmillióhoz (6,428956. 85 kr.). Ime ennyire nevelte és segítette elő a takarékosági hajlamot.

Az első tartalékalapot 1847-ben létesítette 232 frttal. Azóta ezt is 600000 frtra emelte. Az értékpapír veszteségek tartaléka 474351, a nyugdíjalap 50000 frtot tesz. Váltótárca állománya az első évben 18095 frt volt, míg 1895-ben túlhaladta a négy milliót. Ötven év alatt közel 150 millió frtot számított le váltókra. Jelentékeny az értékpapír üzlete. Volt idő, midőn másfél millió frtjánál több feküdt értékpapirokban. Ház és földbirtokokban jelenleg 715000 frtja van lekötve. A giró forgalmat 1888-ban léptette életbe s azóta ennek forgalma 410000 frtről közel négy millióra emelkedett. Legfiatalabb üzletága a záloglevél üzlet, amelyet most állit be működése körébe.

Érdekes jövedelmeinek emelkedése. Az első csonka év 242 frt 54 kr. nyereséggel zárult. S jövedelme 1895-ben már 147750 frtra emelkedett.

Említésre méltó továbbá, hogy ötven

év alatt 53.723611 frtot helyeztek el debreczeniek és vidékiek betétül e pénzügyintézetben. Jelzálogra 4.774719 frtot, kézi zálogra 3.997,540 frt kölcsönzött a takarékpénztár. Betéti kamatok fejében 4.439040. osztalékokra 1.054784 frtot fizetett ki.

Hazafias, nemzeti, közművelődési és közhasznu városi czélokra 24885 frt 50 kr. egyházi, vallásos és emberbaráti czélokra 9456 frt 45 kr. elemi csapások által sulytottak segélyezésére 2456 frt 75 krt, betegek, rokkantak, szegények és intézetek segélyezésére 6701 frt 44 kr., a mezőgazdaság, ipar- és kereskedelem fejlesztésére 5598 frt 43 krt, kiseddóvásra és gyermeknevelésre 1956 frt 4 krt, összesen tehát **60331 frt 34 kr.** fordított ötven év alatt adakozásokra.

Mindezekre a koronát a jubileum emlékéül holnap teszi fel, amidőn harmincz-ezer frtot ad kulturális és emberbaráti czélokra és 9000 frttal jutalmazza saját tisztviselőinek becsületes munkáját.

Szepessy Antal.

Debreczen, június 27.

(K—cz.) Munka az élet legnemesebb feladatainak egyike és az a legboldogabb ember, kinek legtöbb dolga van a világon — mondja a nagy költő és böleselő Eötvös Józef báró egyik munkájában.

És a nagy elmének igaza van. Nincs szebb, mint egy oly férfi pályájára visszatékneni, ki egész életében dolgozott, munkálkodott s ernyedetlen szorgalmával lankadást nem ismerő tevékenységével a közéletnek élt haszonnal és becsülettel.

Boldog az az ember, ki munkájának, fáradozásának gyümölcsét látja. Boldog, a ki érezi, a ki tudja, hogy őt érdemei révén becsülik és tisztelik és a becsületet és tiszteletet a szeretet aranylánczával kötik össze.

Ezek jutottak most eszünkbe, midőn a Debreczeni Első Takarékpénztár ötven éves fennállásának ünnepségét tartja. A szép múltú és még szebb jövőjü pénzügyintézet becsületes munkát végzett ezen ötven év alatt és nagyban hozzájárult Debreczen és vidéke közgazdasági fejlődéséhez.

Ezen pénzügyintézetet minden időben,

alapításának pillanatától kezdve oly férfiak vezették, kik tehetségüket, munkásságukat a takarékpénztár felvirágzásának szentelték és a legválságosabb időkben is lankadást nem ismerő buzgalommal igyekeztek az alapítók által kitűzött czélt megközelíteni és megvalósítani.

Szücs Mihály, a debreczeni gazdasági intézet érdemekben gazdag tudós igazgatója maradandó emléket emelt adatokban gazdag és ez adatok feldolgozása, és csoportosításában tudással egybeállított munkájában, melyből a nagy közönység is meggyőződhetik, hogy ezen ötven éves multu pénzügyintézet minden időben betöltötte azon hivatását, melyért alapítói s a kor hívó szózatát megértő lelkes kezdeményezői alapították.

De ez nem is lehetett másképen, ha meggondoljuk, hogy vezetői és tisztviselői egész lélekkel azon fáradoztak, hogy e pénzügyintézet életéhez fűződő reményeket megvalósítsák.

Az intézet jelenlegi vezetője: Szepessy Antal vezérigazgató, ki egész életében, ifjúságától kezdve a munkának élt. Mintaképe volt a folytonos tevékenységnek, menten minden önösségtől, egyedül a közjót czélözva.

A debreczeni első takarékpénztár szerencsésen választott, midőn Szepessy Antalt választotta évekkal ezelőtt vezérigazgatójává. Szívélyes, előzékeny modora, a különböző pénzügyekben való páratlan jártassága, nemes gondolkozása és jó szive egyaránt kedves ajánlólevelül szolgáltak a részvényesek elbírálásánál.

Igazgatása alatt minden tekintetben haladt a takarékpénztár. Erőben gyarapodott, tekintélyben erősödött s ötven éves élete szakadatlan láncszeme azon sikereknek, melyeknek méltó koronája: a *holnap fényes jubileum*.

E felett érzett örömeinkből kifolyólag szívünk bensőségével melegen üdvözöljük a jubiláló takarékpénztárt s első sorban annak érdemekben gazdag vezérigazgatóját óhajtván, hogy ifjú lélekkel és munkakedvvel vesse továbbra is a most jubiláló pénzügyintézetet a további fejlődés és virágzás felé.

hoz az öreg ur — ne hajolj olyan közel a tárgyához, azt sugja-bugja Gyula öcsém, horogra akadsz.

— Se baj, apuskám! felelte vissza a megszólított, megfordulva atyjára tekintett — csak az incselkedő suffleur ne tartsa a horgot.

Pedig éppen az vonta el feje felől az egyik lecsüngő horgot, mely fordulat közben megakadt a nőcske felöltőjében.

Mire a szavak ki lettek mondva, a szép özvegy már érezte, hogy felöltője megakadt a horogban s látta azt is, ki tartja a horgot.

— És ha a horgot én tartanám, mi történnék akkor? kérdezte a dalia izzó, édes tekintettel nézve a szép Vénusz szemeibe.

— Rá akasztanám a szive . . . — volt a boldogító válasz, miközben kezét nyújtotta a lovagnak, a ki a keztyüs kacsóra forró csókot nyomott.

— Brávó, Gyula öcsém! szólott közbe az öreg ur, ez aztán igazán szép fogás.

A szép asszony esdő tekintettel nézett atyjára.

— Jól van jó! ugyis az lett volna a vége — tagolta az öreg ur, aratás után megtartjuk a lakadalmat, most pedig menjünk tovább egy házzal.

* * *
Az iparsarnokban a szappanos kirkatok előtt egy magában tőprenkedő uri ember; ögyelgett fel s alá. Arczáról

tükröződött vissza, hogy sokat élt, nagy világi lehetett egykoron.

— Mit tetszik keresni, jó uram! szólott hozzá az állvány mellől egy kedves arczu menyecske. Tessék, tessék! folytatta tovább szép csengésű hangon sebesen pergetve a szavakat, nagyon jó, habzó szappanjaim vannak, mindenre lehet használni, ruhát, pecsétet tisztítani pedig kitünő. Ez zöldes színű itt ni! . . . mutatott kacsójával egy darabra — a legregibb foltokat is kimossa. Tessék, édes jó uram! merem ajánlani bárkinek . . . egy darab ára 25 krajczár,

— Lemossa az adósságot? — Kérdezte lépteit a kijáratfelé gyorsítva a világi.

— Azt a hitelezőktől sziveskedjék megkérdezni — volt rá a csipős válasz.

Az ipse ki lett fizetve.

* * *

A korzón egy virágáros leány körmeinek nyomát hagyta egy uracs arcán.

Mire a sebesült ámulatából felocsudott, a leány eltűnt a vándorló tömegben.

Az urfi zsebkendőbe takarta arcát, s a közeli söresarnokba tartott, nem azért hogy egy pohár sert . . . hanem hogy egy kis jeges vizet kérjen . . . arczát borogatni.

Bizonyára esélsap volt ő kigyelme. Ugy kellett neki, megérdemelte. Az ilyen darazsokat forró vízzel kellene leönteni.

* * *

Ős Budavárában a tevéket s a tarkaszőrü szamarakat lovagolta a közönség egy része.

A kisebbik csacsi hátára egy erősebb termetű ifjonez kapaszkodott fel, a ki hosszú lábával a fizánkoló állatot nyomban átkulesolta.

— Most lökj le hátadról pajtás, ha birsz velem! — szólott a csacsinak a nebuló, — miközben hozzá fogott a szegény állat hosszú füleinek irgalmatlan cibálásába.

— No csacsi! — folytatta tovább a lovag — most már látom, hogy nem birsz velem, a hátadhoz nőttem, nem egykönnyen szabadulunk egymástól.

— Kettőtöket se bocsátanak már az érettségi vizsgára — dörögte közbe valaki a nagy tömegből.

A mint később kiszivárgott, a nebuló csakugyan megbukott az érettségi vizsgálaton, a csacsi hátán pedig megállotta a sarat.

Par nobile fratrum.

* * *

De ki győzné mindazokat az apróságokat összeszedgetni, a melyeket léptenyomon lát-hall az ember. A ki figyel, sok ilyen apróságot láthat a kiállításon, s nevetget azok felett — józüen.

Arevoir szerkesztő ur!

Városi rendkívüli közgyűlés.

— A szervezeti szabályzat tárgyalása. —
(Harmadik nap.)

A városi rendkívüli közgyűlés a harmadik napon folytatólagosan tárgyalta a szervezeti szabályzat javaslatát.

Gróf *Dégenfeld* József főispán elnök a közgyűlés elején jelezi, hogy a mai ülés első tárgya, mint a tegnapi ülés végén határozott, a már lefolyt két napi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése lesz, mire *Vecsey* Imre tanácsnok felolvasta a jegyzőkönyvet, s azt hitelesítették. Azután megkezdődött 72. §-sal a rendőrkapitányság tárgyalása.

Jóna Dániel óhajtaná, hogy a város rendőrkerületeiben a bünygyi nyomozások valamiképpen centralizáltassanak.

Elnök: Az 1884. évi szervezés előtt a szakrendszer volt érvényben, akkor pedig a kerületi rendszer hozatott be a rendőrség sokféle teendői következtében s azóta a bünygyinyomozások a főkapitány kezében vannak összpontosítva.

Simonffy Imre polgármester a gyakorlat jó tapasztalataival, *Bakonyi* Samu pedig azzal nyugtatja meg *Jóna* Dánielt, hogy a főkapitány tudta nélkül bünygyi nyomozások nem is történhetnek s így a nyomozások centralizálása természetesen megvan.

A 77. §. 26. pontjában, mely a főkapitány hatáskörébe tartozónak mondja a bünygyitő, katonai, rabtartási, ipar és iskolai ügyekben való erkölcsi bizonyítványok kiállítását, a „rabtartási“ kimarad.

A 80. §-ban a kerületi rendőrkapitányok hatásköréhez 32 pontban felsorolt ügyek között a 11. pont végére bevételik — „és az italokat“ s így lesz: Megvizsgálják a piacokon, mészárszékekben, lazzikonyhákban stb. a kerületi orvos és esetleg vegyész közbejöttével az élelmi czikkeket és az italokat. A 25. pontban pedig felvíváznak a kocsiközlekedésre és lovaglásra és — „kerékpározásra“. (Ez utolsó szó bevételik)

A 94. §-ban a mezőrendőr kapitány ügykörénél, a bevezetésben a „bíráskodás“ precizitás szempontjából *községi* jelzővel látatott el, a 8. pont c) kikezdésében pedig a felügyeletet kiterjesztik a *faültetvényekre* is, mely már a belső rendőrségnél is bejavitattott.

A 96. §-ban *Bakonyi* Samu tekintettel a város fejlődésére a lakosság folyton szaporodására 100 gyalogrendőr helyett 120-at javasol állíttatni.

Márk Endre: Nagy megerőltetéssel jár annak a 100-nak a fentartása is, mert nemcsak a fizetés, hanem ruházatuk, fegyverzetük is sok pénzbe kerül. Különben is rövid idő alatt emelkedett ilyen magasra a rendőrség száma, melyet a főkapitány maga is teljesen elégnék tart.

Simonffy polgármester is teljesen elégnék tartja a 100 rendőrt.

Jámbor Ferencz pedig sokalja a 100 rendőrt.

Bakonyi S. Amit a lakosság megkivánhat törvényhatóságától, legkevesebb az, hogy minden utcában álljon egy rendőr. Sok kihágásnak, bűnnek elejét venné az, ha mindenki tudná, hogy az utcában rendőr őrökdi. — Élénkebb társas életet élők jobban tudják, hogy éjjelenként milyen elhagyatottak az utcák, hogy most hosszú sipolásra, füttyülésre se jön elő rendőr, mert kevés az éjjeli őrjárat.

Jámbor Ferencz közbe szól. Ne járjanak éjjel, aludjanak otthon. (Derültség).

Lengyel Imre, *Jóna* Dániel megelégszenek 100 rendőrral.

Rösztler Richard a *Bakonyi* S. indítványát pártolja, több érvet hozván fel a mellett.

Abrahám László a 100 rendőr mellett szól.

Dr. *Bakonyi* Samu még a hajdukról szóló II. b) pontnál kér a levéltári szolgai teendők végzésére szintén egy hajdut, illetve, hogy a hajduk száma egygyel szaporíttassék.

Komlóssy Dezső ajánlja, hogy az őrmester házfelügyelő hajdu legyen egyzersmind kapus is.

Király Gyula kéri, hogy a város gazdai hivatalnál lévő felügyelő hajdu megkülönböztetésül jobb javadalmazásban részesüljön.

Elnök szavazásra boesájtván az indítványokat, általános szavazattöbbséggel marad a 100 rendőr, a hajduk között az őrmester, házfelügyelő egyuttal kapus is, a városi közlevéltárhoz szolgai minőségben egy hajdu beosztatik. *Király* Gyula visszavonja javaslatát.

A 96. §. végére a polgármester indítványára, bevették hogy sem az őrségi, sem a hivatali szolgálatot tévő hajduk magán-szolgálatra nem használhatók.

A vásárfelügyelőségről szóló 97. §-nál *Márk* Endre javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, mely a vásárfelügyelő és helyettes ügykörét szabatosan körülírja.

Szavazásra boesájtván a dolog, a javaslat szövegét mellőzte a közgyűlés s a *Márk* Endréét fogadta el. A 98. §-t pedig ahoz módosította.

A mátai biztosról szóló 99. §-nál *Bakonyi* Samu bejelenti, hogy a szabályzati javaslat letárgyalása után amennyiben a törvény ratitudoét enged, a kvalifikációra nézve általában javaslatot fog be-terjeszteni a közgyűlés elé.

A 102. és 103. §§-oknál a bejelentési hivatal ügykezelésében a közgyűlés mindentől törli az elővezetést, míg az idézésre igazolatlanul meg nem jelenökre a 102. §. végén erősebben kifejezi a pénz-büntetést.

A 105. §. letárgyalása után a VI. rész előtt dr. *Bakonyi* Samu a napirendhez szól. Nem akar recriminációkba boesátkozni, csak konstatalja, hogy a három nap óta tartó tárgyalások alatt üres a közgyűlési terem s hogy a következő fontos dolgok nem tárgyalhatók annélkül, hogy az elkeseredés a másik részről — mert immár politikai párt szempontból kell tekinteni az ügyet — még nagyobbra ne szitassék. Kerüljük a szenvedélyeket, a visszavonást, ami jelen esetben kívánatos a város méltósága és a tisztviselői kar érdekében is — ugymond — melyet ne akarjunk kitenni annak a képtelenségnek, hogy a szervezésben saját maga állapítsa meg az állásokat, fizetéseket, hogy aztán az ebből származó kritika legyen üldözöje az anomáliának. Javasolja, hogy szakittassék itt meg a tárgyalás s tekintet nélkül az eddig történetekre, a közgyűlés folytatását halaszszák el.

Gróf *Dégenfeld* József elnök kijelenti, hogy neki is az volt az intenciója, hogy miután holnap vasárnap, hétfőn ő is el lesz foglalva, keddre akarta kitűzni a közgyűlés folytatását, de ha a közgyűlés jónak látja tovább halasztani, szivesen beleegyezik. Azután méltó önérzettel szólott arról, hogy ha valakinek indítványát a közgyűlés többsége leszavazza, annak az elnöki széken ülők nem okai s különösen nem szolgálhatnak rá korrekt eljárásukkal arra, hogy a leszavazott fél a sajtó útján olyan támadást intézzen ezért ellenük, amilyenben őt most is részesítették. Nem is azért halasztja el most se a közgyűlés folytatását, mintha ezáltal talán kenezedálna, hogy a közgyűlés folyamán olyasmi történt volna, a mi a szabályokkal ellenkeznék, hanem mert ő maga is ugy kontemplálta több szempontból.

Márk Endre sem akar semmi olyat kiérteni a *Bakonyi* beszédjéből a mi talán hibáztatná a többség eljárását, és készséggel fogadja *Bakonyi* beszédjének ama passzusát, melyben képtelenség-

nek jelzi a történeteket. Különben ő is mellette van az elhalasztásnak.

A közgyűlés végül elhatározza, hogy a szervezeti szabályzat folytatólagos tárgyalását **csütörtökre halasztja**, melyet *Bakonyi* tudomásul vesz s az eddigi jegyzőkönyvet hétfőn délután hitelesítik.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenör saját tudósítójától. —

A dorogi magyar püspökségért.

Budapest, június 27. A görög-kath. magyar püspökséget szorgalmazó végrehajtó bizottság ma d. e. az egyetemi templomban magyar nyelvű misét hallgatott, amelyet Újhelyi Andor h.-dorogi parochus fényes segédlettel szolgáltatott. Azután a monstre-küldöttség *Bánffy* Dezső miniszterelnöknél tisztelgett, aki *biztató kildátásokat* nyújtott a püspökség felállítására. Innen szakadó esőben bérkocsin a képviselőház elnökéhez mentek. — *Szilágyi* Dezső kitartásra buzdította a végrehajtó-bizottságot és támogatását ígérte a hazafias törekvéshez. Majd *Wlassics* kultuszminiszterhez robogtak, kitől szintén biztató ígéretet kaptak. A hercegprimáshoz Balaton-Füredre kissebb számból álló küldöttség indul. Hajdu-Doroghoz négy egyházmegye területéről csatlakoztak magyar ajku hitközségek, köztük a most szervezködő budapesti magyar hitközség.

A miniszterelnök utja.

Budapest, június 27. *Bánffy* Dezső miniszterelnök július hó 6-án Kolozsvárra utazik az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlésére.

Török katonák brutalitása.

Budapest, június 27. Konstantinápoly Sisli nevű külvárosában török katonák megtámadták az ottani zárda három apácáját és meggyalázták.

Forradalom Kréta szigetén.

Budapest, június 27. Athénből jelentik: A krétai nemzetgyűlés tagjai értesítették a sziget kormányzóját, hogy a nemzetgyűlés helyett forradalmi gyűlést szerveznek s kormányzót a magok kebeléből neveznek ki.

NAPI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Az 1896-ik év harmadik évnegyedének közeledtével felhívjuk olvasóink szives figyelmét lapunk eddigi előfizetésének megújítására.

Programmunk ezentul is a régi marad, mert erős meggyőződéssé kövült bennünk az a tudat, hogy a jövő a **szabadelvű** eszméké. E meggyőződésünkből kifolyólag egy pillanatra sem habozunk továbbra is azon az **uton haladni, melyet huszonkét évvel ezelőtt haladásunk és elveink győzelmi irányául megjelöltünk.**

Szellemi és anyagi erőben gazdag városunk érdekeit is szeretettel fogjuk szolgálni ezentul is. Egy mozzanat sem fogja kikerülni figyelmünket és hűséges odaadást fogunk tanusítani minden oly kérdésben, mely széppé, nagygyá és virágzóvá akarja tenni az Alföld eme öserejű metropolisát.

A Debreczeni Ellenör komoly és megbízható hírlapírás organuma lesz a jövőben is és tiszteletben fogja tartani művelt olvasóközönségének irodalmi jó izlé-

sét. Zsurnalisztikai vervevel s a mások nézeteinek, politikai hitvallásának tiszteltben tartásával fogjuk irni lapunkat úgy, hogy az szívesen látott és nélkülözhetetlen jó barátjává válják m. t. olvasóinknak.

A Debreczeni Ellenőr szerkesztősége.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **Junius hó végével lejárt**, hogy a megfelelő összeget beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre előre fizettek.

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni szíveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését f. évi július hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítására és fenntartására olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése céljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

— **A takarékpénztár jubileuma.** A Debreczeni Első Takarékpénztár 50 éves fennállásának alkalmából holnap d. e. 10 órakor a kereskedelmi akadémia disztermében ünnepélyes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata következő lesz: 1. *Szepessy* Antal vezérigazgató elnöki megnyitója s egy diszlektárs választása. — A jegyzőkönnyv hitelesítésére két régi részvényes tag kiküldése. 2. Rövid visszapillantás a társaság 50 éves multjára. Irta: *Szűts* Mihály m. kir. gazd. tanint. igazgató. Felolvassa: *Nemes* Kálmán társulati aligazgató. 3. Az egyetemi 10,000 koronás-, a közművelődési 30,000 koronás- és a szeretetházi 10,000 koronás alapítványok okleveleinek felolvasása s a közgyűlésileg megszavazott egyéb adományok felemlítése. A közgyűlést déli egy órakor bankett követi a Bika szálloda disztermében.

— **Uj tanfelügyelő.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Csáky* Gyula Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyei kir. segéd-tanfelügyelőt, városunk szülöttét, a VIII. fizetési osztályba ideiglenes minőségben tanfelügyelővé nevezte ki.

— **Földi János emléke.** A jelen század elején élt jeles természettudós és orvos, Földi János, sirja fölé emelendő emlékoszlop mintáját a hadháziak *Tóth* András jónévű debreczeni szobrászszal készítették el s ez annyira megnyerte a szoborbizottság, valamint az előljáróság és a lakosság tetszését, hogy az emlékoszlopot a derék, tehetséges szobrásznál fogják megrendelni, aki sokkal inkább nemes becsvágyból, az erkölcsi dicsőségért, mint anyagi haszonért igen szép és mégis nagyon olesó munkára vállalkozott.

— **A nőgyógyászati ülés.** A helybeli jótékony nőgyógyászati választmánya holnap, vasárnap délután öt órakor a Péterfia-utcai árvaház gyűléstermében ülést tart *Veressné Szathmáry* Teréz elnökle alatt, a melyen segélyezési és folyó ügyeket intéznek el.

— **A r. kath. zárda megnyitása.** A Svetics-alapítványból a Sz. Anna-utcai Miskolezi-féle telken már teljesen készen van az emeletes zárda-épület, amelyet tovább építenek, mihelyt az izr. hitközségtől megvásárolt szomszédos zsidó templomot átveheti a helybeli kath. egyházközség. Néhai Svetics Ignáczné, egy debreczeni kereskedő ájtatos özvegye piactételei két házat úgy hagyományozta a kath. egyházra, hogy azok jövedelmeinek egy ideig való gyümölcsösztetése után a leánynevelés céljaira zárdai iskola állítsák fel Debreczenben. Az ily módon létesült zárdában a temesvári iskolánövérek fognak tanítani, a kik főként Dél-Magyarországon számos leánynevelő intézetet vezetnek. Az iskolánövérek még a nyár folyamán beköltöznek az új zárdába s ősszel megkezdik ott a tanítást.

— **Eső a Hortobágyon.** Az eső után szomjuhozó hortobágyi pusztára ismét jobb napok derültek. Tegnap és tegnapelőtt — mint Farkas Albert mátai biztos írja lapunknak a gazdaközönség megörvendeztetése végett — az egész pusztán általános jó eső volt, mely után szépen zöldül az elaszott mező.

— **Huber József temetése.** Tegnap délután kísérték örök nyugalomra általános részvét mellett Huber Józsefet, a közbesülésben állott derék iparost. A közönség óriási számban jelent meg a temetésen s a díszes ravatalt a koszorúk egész halmaza borította. A temetésen a fővárosi törvényhatóság, a különböző egyesületek és pénzintézetek is képviseltették magukat. Az egyházi szertartást dr. *Wolaffka* Nándor v. püspök végezte.

— **Kitüntetett leányok.** A róm. kath. leányiskolában tegnap fejezték be a vizsgálatokat. *Wolaffka* Nándor dr. vál. püspöklélembános a tanító karnak megelégedését fejezte ki az elért eredmény felett s a *kitűnő osztályzatú növendékek között arany érmeket osztott szét.* Arany érmet kaptak az I. osztályból Leska Mária, a II. osztályból Kiss Mária, IV-ikből Reisinger Irma, az V-ikből Bosketti Viola, a VI-ből Térey Vilma, a VII-ből Biedermann Friduska és a VIII-ből Térei Emma.

— **Batyubál a Nagyerdőn.** Az iparos-ifjuság által a „Dobos”-pavilonban holnap tartandó, táncszal egybekötött, osaládiás jellegű *batyumulatság* programja következő: A mulatság 8 órakor kezdődik. Az érkező vendégek a helyi-vasut nagyerdei indóházánál fognak a rendezőség tagjai által fogadtatni és a hozott batyuknak az e célra kijelölt helyre való elszállítását eszközöndik. Minden batyu apró papírseletekre nyomott számmal fog ellátatni, mely számnak mását a batyutulajdonos és vacsora kezdete alkalmával ennek felmutatása mellett fog az általa hozott étel kinek-kinek birtokába juttatni. Vacsora után evőkészletek (tál, tányér, kés, villa stb.) a tulajdonos által egybekötendő és az előbbi helyre lesznek szállítandók, hol is a rendezőség e célra megbízott tagjai által az előbbi módon megszámozottak és biztonságba helyeztetnek. A hölgyek belépti díjat nem fizetnek, a férfiak által italmekkel ellátatnak, mely kedvezményrel szemben kéretnek a férfiakat ételnemekkel ellátni és illetve oly formán intézkedni, hogy a magukkal hozandó ételmennyiséget családtagjaikon kívül 1 vagy 2 ösmerős férfi vendégre is készítsék. A férfiak által megváltandó minden egyes belépti jegyhez 1 db. szelvényecske van csatolva, melynek ellenében a pinczemeszter egy üveg jó bort és egy üveg szódavizet fog kiszolgáltatni. Ugy az étel-, mint az italmek felszolgálatát a rendezőség zöld karszalagos tagjai fogják eszközöndi. A mulatság zártkörű jellege szigorúan ellenőrizve lesz. A talpalá válót Veres Tóni zenekara fogja kivilágos ki- virradtig huzni. A vigalmi százás bizottság.

— **Titokzatos gyilkosság Hadházon.** A szomszédos Hadház ki nem fogy a szenzációkból. Csütörtök reggelre virradó

éjjel vakmerően meggyilkoltak a mezőn egy fiatal gazdálkodót. A tettes vérbe-fagyva hagyta áldozatát és elmene-kült. A csendőrség nyomozza a vakmerő gyilkost. Az esetről tudósítónk a következőket írja:

Sörös Sándor kiszolgált katona jó-módu földmives f. hó 24-én feleségével, *Gergely* testvérével és egy napszámossal együtt kiment az ugynevezett Fekete-földre kapálni. Nejét, testvérét és a napszámost még azon nap este hazaküldte azzal, hogy a mi munka még elmaradt, azt majd elvégzi ő maga. Éjjelre a földjén épült kunyhóban feküdt le, — két ökre pedig a kunyhó előtt álló szekérhez volt kötve. Másnap reggel már jó magasan járt a nap, fél hét lehetett, amikor *Sörös* még mindig nem mutatkozott s az ökrök még mindig a szekérhez voltak kötve. Ez feltűnt a mintegy 150 ölnyire fekvő tanyából apósának, *Szabó* Bálintnak. A kunyhóhoz ment tehát s látta, hogy veje hanyat fekszik s szalmakalapja szemére van huzva. Előbb azt hitte, hogy alszik, de hiába költögette, *Sörös* Sándor nem mozdult. A kalapot leemelte hát a fejéről s borzasztó látvány tárult elbe. Vejenek bal szemefölött két mély vágás tátongott, a halántékán másik mély sebből ömlött ki az agyvelő. Az ipa fellármázta a szomszédokat, bevitték a holttestet a község házára. A debreczeni ügyészséget táviratilag értesítették a gyilkosságról. *Tatai* Ferenc vizsgálóbíró és dr. *Pilis* Károly törvényszéki orvos tegnap d. e. megejtették az orvos-rendőri bonczolást és megtartotta a helyszíni szemlét. Megállapították, hogy *Sörös* álmlában, orozva gyilkolták meg, éles baltával. A sebek közül bármelyik föltétlenül halált okozó volt. — A szerencsétlen embert tegnap temették el nagy részvét mellett. Szép fiatal özvegy és egy fieska maradt utána. — Derék, jóra-való, becsületes embernek ismerte mindenki.

— **Rác Károly bucsuzik.** *Rác* Károly és zenekara a millenniumi kiállításra való távozása előtt három bucsu-estélyt tart, és pedig: ma, szombaton, a Hungáriában, holnap, vasárnap, a Bikában és hétfőn az Angol királynő szállodában. *Rác* Károlyék a debreczeni csárdában Magyarikat váltják fel.

— **Kártyabarlang.** Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy *Végh* Gyula rendőrkapitány a *Szabó* Károly kismester-utcai korcsmájában veszedelmes kártyabandát ugrasztott szét, amelynek tagjai különböző hazárdjátékokkal igyekeztek a jóhiszemű pénzes embereket kifosztogatni. A banda ügyében szigorú vizsgálat folyik és az talán még besinesen fejezve, amikor tegnap este a korcsmában ismét összejött egy néhány ilyen hamis játékos. A korcsma bezárt ajtaján keresztül is áthangzott a játékosok heves beszélgetése, a melyre az ott czirkáló rendőri őrző is figyelmessé lévén, behatolt a korcsmába. A korcsmásos, a kire a rendőrök váratlan megjelenése láthatólag kellemetlenül hatott, az őrzőjartot ki akarta dobni, mire azok ott hagyták az erőszakoskodó embert s jelentést tettek róla a szolgálatban lévő rendőrtisztviselőnek. Az illetékes hatóság megindítja ez ügyben is a vizsgálatot.

— **Egy asszony letartóztatása.** Több ízben megemlékeztünk azokról a gyakori boltfeltörésekről, a melyeket Debreczen közel vidékén sokáig ismeretlen tettesek véghez vittek. Pár héttel ezelőtt *Koncz* Tamás építési felügyelő ellen merültek fel igen súlyos gyanuok, a melyeknek [alapján az uri passzióval élőködő *Koncz*ot letartóztatták. Azóta fogságban van s a vizsgálatot *Tatay* Ferenc vizsgálóbíró vezeti. *Koncz*ra egész halmaza sült ki a bolt feltöréseknek, ő volt a közvidéken is elkövetett összes boltfeltörések fő tettese. A vizsgálat során erős gyanuok merültek fel *Koncz* feleségével szemben is, a ki urának minden ily veszedelmes

boltfeltöréssel büntetve volt. Ezen gyanúok alapján **Koncz Tamás feleségét tegnap letartóztatták.** A letartóztatás alkalmával a Konczné fülében volt az a félezer forintos briliáns függő is, a mely a szoboszlai boltfeltörés alkalmával a Körner Béla fiókjából elveszett. Konczné, mióta férje vizsgálati fogságban van, szüleinél lakott, a hol a boltfeltörések alkalmával eltűnt vadonatúj fehér neműeknek egész halmazát találták.

— **Halálozás.** H.-Szoboszlón váratlanul, szívszélhűdés miatt elhunyt özv. Grósz Nagy Józsefné, egy jótékonyaságáról ismert urasszony, Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész és dr. Grósz Nagy Adolf ügyvéd édesanyja. — Elhunytáról a következő gyászjelentést adták ki: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb anyának, nagyanyának, özv. **Grósz Nagy Józsefné**, született Fischbein Amáliának életének 66-ik évében f. hó 25-én este 8 órakor szívszélhűdésben történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 28-án délelőtt 10 órakor fognak az izraelita sírkertben örök nyugalomra tétetni, mely végtisztességtételre az elhunytak rokonait, ösmerőseit, jóbarátait bánatos szívvel meghívjuk. H.-Szoboszló, 1896. június hó 26. Gyermekei: Grósz Nagy Róza és férje Rex József, Dr. Grósz Nagy Adolf és neje Kenyeres Róza, Grósz Nagy Samu és neje Wildman Gizella, Grósz Nagy Éliás és neje Mandel Regina, Grósz Nagy Fanni, Grósz Nagy Mihály, Grósz Nagy Lajos, Grósz Nagy Márton, Grósz Nagy Ferencz. Unokái: Rex Vilma, Rex Sándor, Rex Ferencz, Grósz Nagy József, Grósz Nagy József, Grósz Nagy Erzsike. Béke lengjen porai felett!

x **Dreher korona-sör.** Sas-utczán az öreg Vilmos-féle sörcsarnokban mindennap valódi Dreher korona-sör leser csapolva.

x **Szép arc!** Szép, üde arc, fehér kezek, nem vörösek. Nincs többé bőrtisztítálatlan-ság, durva bőr, szeplő, májfoltok, pörsenések úgy fiataloknál, mint öregeknél. Mindez utóbbiakat eltávolíthatjuk a híres eredeti pompadourpasztával, melyet Dr. Rix Wilhelmine özvegye és fiai cég gyárt Bécsben, Praterstrasse 16., I. emelet. Kapható a gyógyszerárakban. A paszta nem zsirtartalmú. Dobonként 1 frt 50 kr.

Irodalom — Művészet.

* **Erkel Ferencz szobra.** Tegnap leplezték le Gyulán országos szép ünnepélylyel Erkel Ferencz szobrát. Az ünnepélyen az országos művészeti intézetek legtöbbje képviselve volt. Vendégeit Békésmegye és Békés-Gyula városa kedves magyar vendégszeretettel fogadta. A vendéglátók élén Fábry Sándor alispán volt a lelke a bizottságnak és fáradságtalan buzgósággal, lekötő szíveséggel igyekezett azon, hogy mindenki jól érezze magát, amit elérni teljesen sikerült. Az egész ünnep impozáns, komoly és lelkesítő volt. Programja felölelte mindazt, amivel kimutathatták a békésiek, hogy hálásak a gondviselés iránt a nagy művészért, ki ott született s kinek szívében ott fogamzott meg az első dallam, e madárdalos szép alföldi városban. Az ünnepi beszédet Fábry Sándor mondott. A szobor talapzatába be van vésva a Himnusz két első sora.

Közigazgatás.

* „A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete“ mult évi és f. évi közgyűlésén elhatározták az ezredéves ünnepély alkalmából a II. magyar gazdatiszti kongresszus megtartását. E kongresszus védnökségét dr. Darányi Ignác földm. m. kir. miniszter ur volt kegyes elfogadni. A kongresszus előkészítő bizottsága következőkép alakult meg:

Elnök Bujanovics Sándor, alelnökök Bálintffy Pál és Máday Izidor, — bizottsági tagok: Darányi Béla, Forster Géza, Gothard Sándor, Kodolányi Antal, Landesz József, dr. Szadovszky József és Szilassy Zoltán. E kongresszuson két kérdés vétetik tárgyalás alá u. m.: 1. gazdatiszti qualificáció megállapítása, 2. a szolgálatadók és gazdasági alkalmazottak közötti jogviszony törvény útján való szabályozása, külön-külön előadó által bevezetve. — A kongresszuson részt vehetnek nemcsak az egyesület tagjai, de földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek és erdőtisztek s minden a mezőgazdasági ügyek iránt érdeklődők fel lesznek híva a részvételre. A részvételi díj 2 koronában állapított meg, melynek beküldése ellen a tagsági igazolvány fog kiszolgáltatni. A kongresszus a magyar gazdasági egyesületek által rendezendő kongresszussal kapcsolatosan közvetlen utánna fog megtartatni s az előkészítő bizottság reményli, hogy e fontos kérdések tárgyalására az érdeklődés szép számu résztvevők megjelenésével fog nyilvánulni. A felhívások már a legközelebbi napokban küldetnek szét.

* „Star“ életbiztosító-társaság, London. Az előtünk fekvő 1895-ik jelentésből, mely a társaságnak 1896. márczius 11-én tartott közgyűlésen a részvényesek és biztosított felek elé terjesztett, következő adatokat emeljük ki: Az 1895-ik évben 6404 biztosítási ajánlat 56,695,975 korona összegről nyújtott be, melyek közül 1281 részben visszautasított, részben még el nem intéztetett, 5123 kötvény állított ki 43,901,300 korona összegről, melyekért 1,692,784 korona bevételeztetett első évi díj fejében. Azonnal kezdődő 20,693 korona életjáradékért 246,051 korona bevételeztetett. Az érvényben levő biztosítások összege 364,557,860 koronára rug. A mérleg számla a következő adatokat tünteti fel: **Vagyon:** Jelzálogok 29,963,529, kölcsönök kötvényekre 6,196,722, állampapírok, elsőbbségek és részvények 46,051,319, biztosítékok 1,043,187, ingatlanok 2,523,456, telekjáradék 1,962,364, kölcsönök életjáradékokra 1,395,590, künnlevő kamatok 157,947, összegyűjtött kamatok 1,197,538, künnlevő díjkövetelések 4,434,934, készpénzben bankoknál 877,500, pénztári készlet 68,633, összesen 95,872,719 korona. **Teher:** Befizetett részvénytőke 125,000, biztosítási és életjáradék-alap 95,043,366, elismert, de még ki nem fizetett követelések 704,353, összesen 95,872,719 korona. **A nyereség- és veszteségszámla adatai:** Bevétel: Biztosítási alap az év elején 89,439,115, díjbevitel 11,479,666, bevétel életjáradékokért 246,051, kamatok és osztalékok 3,391,231, illetékek 7,110, összesen 104,563,173 korona. **Kiadások:** Esedékes kötvényekért 6,145,768, visszaváltások 612,074, életjáradékok 342,237, jutalékok 1,222,416, igazgatósági és kezelési költségek 657,868, orvosi tiszteletdíjak 118,221, jövedelmi adó 169,106, készpénz-osztalékok a részvényeseknek 6250, díjlevonások osztalék fejében a biztosítottak javára 120,866, biztosítási alap 1894. végén 95,168,367, összesen 104,563,173 korona. „A társaság magyarországi képviselősege mult év április hóban kezdvén meg működését, a magyarországi üzletről külön mérleget nem készített, mindamellert ezen rövid idő dacára létjogosultságát fényesen beigazolta és a társaság az egész országban a legjobb körökben számos felet nyert meg.“

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közigazgatási bank részvénytársaság“ közlése. 1896. június hó 27-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%, —	122.75	123.25
„ vasuti beruházási kőt. 4%, —	124.--	125.--
„ koronajáradék 4%, —	98.90	99.40
„ regále vált. kőt. 4%, —	100.25	101.25
Osztrák aranyjáradék 4%, —	122.75	123.25
Egységes állam kötvény 4%, —	101.25	101.75
Tisza-szeg. 4%-os nyerelem.-sors	138.50	139.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj. 3-os	121.--	122.--
„ 3-os	105.75	106.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%, —	114.50	115.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.--	10.50
Osztrák „	—	18.25
Olasz „	—	11.50
Bazilika sorsjegy	—	6.60
Jó-sziv „	—	3.10

Részvények:

Magyar hitelbank részvény —	379.25	379.75
Osztrák hitelbank részvény —	349.70	349.90
Magyaripar- és keresk. bank. r.	103.75	104.25

Pénznekem:

Cs. és kir. arany — — —	5.64	5.72
20 márkás arany — — —	11.75	11.80
20 frankos arany — — —	9.50	9.54
1 Sovereigns — — —	11.99	12.04

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, június 26.

Buzát ma jól kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt lanyha irányzat mellett 25.000 métermázsra 5 krral olcsóbb áron, tisztán hazai áruból.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, változatlan áron.

Eladatott:

Buza: Tiszav.: 100 mm. 81. kg. 6.90 frton, 100 mm. 81. kg. 6.90 frt. 1000 mm. 81. kg. 6.90 frt. 200 mm. 81 kg. 6.91 és háromnegyed frt. 200 mm. 80.5 kg. 6.80 frt. 100 mm. 80 kg. 6.80 frt, mind három hónapra.

Zab: 6.10—6.45.

Hafaridő-üzlet.

Az irányzat lanyha volt, utóbb azonban megszilárdult s az árak kisebb hullámszámára változatlan maradtak.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza szept.-októberre 1896	6.39—6.41
„ máj.-júniusra 1896	6.25—6.30
Rozs tavaszra 1896	—
„ szept.-okt.-ra 1896	5.31—32
Tengeri máj.-jun.-ra 1896	3.90—3.91
„ jul.-aug.-ra 1896	3.89—3.90
Zab szept.-okt. 1896	5.32—5.33
Repeze aug.—szept. 1896	10.50—10.55

Zárlat 4 óra 30 percetkor:

	frt
Buza 1896. őszre	6.40—6.41
Rozs 1896 „	5.32—5.33
Zab 1896 „	5.32—5.33
Tengeri 1896 máj.-június-ra	3.89—3.90
Repeze 1896 őszre	10.50—10.55

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Nyilttér.

Krondorfi savanyúvíz.

Stefánia trónörökösne forrás,
kitűnő gyógyvíz,
kedvelt asztali víz.

Főraktár: Csokonai Józsefnél. Kapható még:
Geréby F., Rickl Z., Szabó Zs. és Földgy-
házy J. uraknál.

547—12—5

Sas-utczán

az öreg Vilmos-féle
SÖRCSARNOKBAN
mindennap valódi **DREHER**

KORONA-SÖR

lesz csapolva.

Tisztelettel
PÉTER PÁL,

vendéglős.

597—1—1